

Sygn. akt V KO 9/14

POSTANOWIENIE

Dnia 11 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras (sprawozdawca)

SSN Dariusz Świecki

w sprawie J. W.

oskarżonego z art. 296b § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 11 marca 2014 r.,

wniosku Sądu Okręgowego w W. w sprawie sygn. akt III K [...]

w przedmiocie przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2014 r. Sąd Okręgowy w W. wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie, w trybie art. 37 k.p.k., niniejszej sprawy do Sądu Okręgowego w X., wskazując, że z uwagi na stwierdzony stan zdrowia oskarżonego, udokumentowany stosownymi zaświadczeniami lekarzy sądowych, stwierdzającymi niemożność udziału w wyznaczanych rozprawach sądowych oraz treść opinii biegłego z zakresu chirurgii urazowo-ortopedycznej, rozpoznanie sprawy we właściwym sądzie będzie bardzo utrudnione, skoro dotychczas podjęte czynności nie doprowadziły nawet do otwarcia przewodu sądowego. Przywołując określone postanowienia Sądu Najwyższego, w których sąd ten uznał, że tryb określony w art. 37 k.p.k. uzasadnia także przekazanie sprawy wówczas, gdy

istnieją większe szanse na przeprowadzenie procesu w innym sądzie, niż sąd właściwy rzeczowo i miejscowo, wniósł o przekazanie sprawy do sądu właściwego dla miejsca zamieszkania oskarżonego, tj. do Sądu Okręgowego w X..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie może zostać uwzględniony. Z kompleksowej opinii Zakładu Medycyny Sądowej Uniwersytetu [...] w W. wynika, że na dzień 10 kwietnia 2013 r. biegli – po przeprowadzeniu w marcu 2012 r. badań sądowo-lekarskich oraz po analizie pełnej i aktualnej wówczas dokumentacji medycznej – odnotowali określony stan zdrowia (k. 47419), który ich zdaniem nie stanowił przeszkód do udziału oskarżonego w rozprawach przed Sądem Okręgowym w W. (k. 47420). Prawdą jest, że po wydaniu tej opinii oskarżony w dalszym ciągu nie stawiał się na wyznaczonych rozprawach sądowych, każdorazowo przedkładając zaświadczenie lekarza sądowego stwierdzające niemożność udziału w rozprawie. Trudno jednak nie dostrzec, a okoliczność tę miał na uwadze także Sąd Okręgowy w W., dopuszczając dowód z kolejnych opinii biegłych (chirurga i neurologa), że w istocie treść tych zaświadczeń stała w opozycji do wniosków opinii ZMS U[...] w W.. Warto podkreślić, że po wydaniu opinii przez ZMS U[...] w W. oskarżony przebywał na dwudniowej hospitalizacji w [...] „S.” (od 23 czerwca 2013 r. do 25 czerwca 2013 r.), a biegły chirurg – ortopeda lekarz K. L., powołany postanowieniem Sądu Okręgowego w W. z dnia 23 października 2013 r., stwierdził, na podstawie opisu badania MR odcinka lędźwiowego kręgosłupa wykonanego w czasie tej hospitalizacji, wielopoziomowe zmiany zwyrodnieniowo-degeneracyjne od poziomu TH 10 do poziomu L 5 - S 1, a także widoczne w badaniu rtg prawego stawu biodrowego dość duże zmiany zwyrodnieniowe; żadnej nowej dokumentacji medycznej w opinii nie ujęto (opinia k. 27-34 akt SN). W oparciu o zgromadzoną dokumentację oraz przeprowadzone badanie oskarżonego, biegły nie stwierdził bezwzględnego przeciwwskazania do uczestniczenia w rozprawach sądowych, wskazując jedynie na niemożność dłuższego przebywania w pozycji siedzącej (wówczas bowiem narastają dolegliwości bólowe) i sugerując, że łączny czas podróży oskarżonego do W. musiałby wynosić około 10-12 godzin z uwagi na konieczność dokonywania przerw w podróży. W końcowej części opinii biegły wskazał, że należałoby rozważyć, czy nie byłoby korzystniejsze dla postępowania

sądowego prowadzenie tego postępowania w Sądzie Okręgowym w X., przy czym zasugerował umożliwienie zajęcia oskarżonemu pozycji siedzącej, choć we wcześniejszej części opinii podniósł konieczność czynienia przerw w podróży z uwagi na narastanie dolegliwości bólowych w pozycji siedzącej. Opinia ta, łącznie z wnioskiem oskarżonego, stała się podstawą do wystąpienia w trybie wskazanym w art. 37 k.p.k.

Przedstawiona powyżej treść opinii lekarskiej K. L. nie stanowi jakiegokolwiek podstawy do wykluczenia udziału oskarżonego w procesie przed Sądem Okręgowym w W.. Pomijając już to, czy rzeczywiście podróż do W., nawet z sugerowanymi przez biegłego przerwami, może trwać 10 godzin, to stwierdzić należy, iż stawiennictwo oskarżonego nie musi, a wręcz w realiach niniejszej sprawy, nie może łączyć się z koniecznością dotarcia do właściwego sądu w dniu rozprawy. Stan zdrowia oskarżonego pozwala na udział w rozprawie i okoliczność ta jest – w świetle wszystkich opinii lekarskich – bezsporna. Oskarżony ma obowiązek stawiennictwa na rozprawie, a zatem w swoim własnym interesie procesowym (unikając chociażby zatrzymania lub tymczasowego aresztowania) winien podjąć takie działania, aby w sposób jak najmniej dolegliwy dla stanu swojego zdrowia dojechać (lub dolecieć) do W. i to jeszcze przed procesem. Sam przebieg postępowania na rozprawie można zaś tak zorganizować, aby zapewnić oskarżonemu jak największy komfort uczestnictwa w rozprawie, mając na względzie jego schorzenia oraz dolegliwości bólowe, co przecież łączyć się może nie tylko z możliwością uczestniczenia w rozprawie w pozycji siedzącej (lub stojącej – opinia biegłego nie jest do końca jasna), ale także z zapewnieniem możliwości skorzystania z opieki medycznej. Jest oczywiście możliwe, że na każdy termin rozprawy, i to niezależnie, czy prowadzonej w Sądzie Okręgowym w W., czy w Sądzie Okręgowym w X., oskarżony może przedkładać zaświadczenia od lekarzy sądowych (na co zresztą wskazano w opinii biegłego K. L.). Rzecz jednak w tym, że skoro sąd dopuścił dowód z opinii ZMS U[...] w W., to trudno nie dostrzec, iż obecnie widoczna jest sprzeczność pomiędzy treścią opinii ZMS U[...] w W., a zaświadczeniami lekarzy sądowych, którzy nie odnotowują przecież żadnych „nowych” stanów chorobowych (!). W tym kontekście należałoby rozważyć, czy nie jest celowe uzupełnienie opinii ZMS U[...] w W. i ustalenie aktualnego stanu

zdrowia oskarżonego oraz jego możliwości uczestnictwa w rozprawach przed Sądem Okręgowym w W., a także ewentualnie – mając na uwadze taką opinię – zweryfikowanie zasadności oraz prawidłowości zaświadczeń dotyczących przedkładanych. Jeśliby się okazało, że biegli z ZMS U[...] w W. nie stwierdzają przeciwwskazań do stawienia oskarżonego na rozprawach, to taka opinia może stanowić podstawę do zastosowania normy art. 377 § 3 i 4 k.p.k. lub podjęcia innych decyzji, które umożliwią rozpoczęcie sprawy (przepisy prawa procesowego dają także instrumenty wymuszające stawienie przed sądem). Nie można przy tym zgodzić się z występującym sądem, że w obecnej chwili większa gwarancja rozpoczęcia postępowania istnieje przy przekazaniu sprawy do Sądu Okręgowego w X.. Pomijając już chociażby czas konieczny do zapoznania się z tą bardzo obszerną sprawą przez nowego sędziego, oraz dość naturalną zwłokę wynikającą z przekazania sprawy i jej wyznaczenia na termin, to przecież nie ma obecnie żadnej gwarancji, iż oskarżony będzie się stawiał na rozprawę przed Sądem Okręgowym w X., zwłaszcza, że za każdym razem uzyskuje stosowne zaświadczenia lekarzy sądowych, choć stan jego zdrowia nie uległ znaczącej zmianie.

Z tych powodów orzeczono jak w postanowieniu.

[aw]